

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-865/17-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola při dětské psychiatrické nemocnici Velká Bíteš
Sídlo	U Stadionu 285, 595 01 Velká Bíteš
E-mail právnické osoby	spzs.v.bites@tiscali.cz
IČ	70 831 386
Identifikátor	600 025 969
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Alice Bednářová
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	U Stadionu 285, 595 01 Velká Bíteš
Termín inspekční činnosti	5. 6. 2017 – 7. 6. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školního vzdělávacího programu v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s rámcovým vzdělávacím programem a právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb.

Charakteristika

Právnická osoba vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV). Je zaměřeno na vzdělávání hospitalizovaných žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Činnost ZŠ probíhá v pronajatých místnostech dětské psychiatrické nemocnice, která zajišťuje i stravování a pitný režim. Vzdělávání se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu pro základní školu a základní školu praktickou. Pro účely výkaznictví jsou žáci po dobu docházky do základní školy při zdravotnickém zařízení stále i žáky kmenové školy. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 48 žáků v šesti třídách. Počty žáků se během roku mění v souvislosti s jejich přijetím k hospitalizaci a propouštěním. Žáci jsou rozděleni do šesti tříd. V jednotlivých třídách probíhá souběžně výuka více ročníků, během roku se složení tříd mění. Vzdělávání zajišťuje celkem 9 pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) ve své funkci uplatňuje dlouholeté řídicí zkušenosti především v rovině sociální komunikace a pedagogicko-psychologické, což se pozitivně odrazilo v celkové kultuře školy. Má stanovenou reálnou koncepci, která vychází z potřeb školy. Cíleně se zaměřuje na podporu žáků se SVP, rozvoj jejich schopností a osobních předpokladů i na další materiální obnovu školy. Stanovené cíle se daří realizovat (např. efektivní využívání informačních a komunikačních technologií při výuce, aktivní přístup k rozvoji pohybových dovedností). Při své činnosti se opírá o spolupráci nejen s pedagogy, ale i se zdravotnickým personálem nemocnice.

Komplexní kontrolní činnost je prováděna kontinuálně v rámci zajišťování každodenního chodu školy. Hlavním nástrojem pro zajištění a udržení kvality vzdělávání je hospitační činnost, systematicky uskutečňovaná ředitelkou. Vyučujícím je poskytována potřebná zpětná vazba. Z hospitačních záznamů je patrné, že hospitace slouží k určení optimálních cest vzdělávání i k profesnímu růstu pedagogů. Funkčním poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, s níž projednává zásadní pedagogické dokumenty, zjištění z kontroly a hodnocení kvality vzdělávání. Efektivitu řízení rovněž zvyšuje vzájemná spolupráce, pravidelně konané pedagogické porady a hodnotící pohovory s pedagogy.

Velmi dobré personální podmínky jsou výsledkem koncepční práce ředitelky školy, která věnuje pozornost pečlivému výběru nových učitelů. Vytvořila stabilizovaný, věkově vyvážený pedagogický sbor s vysokým zastoupením kvalifikovaných pedagogů. Jeden pedagogický pracovník nesplňuje předpoklady odborné způsobilosti. Nekvalifikovanost učitele neměla negativní dopad na průběh vzdělávání.

Kvalitu personálních podmínek zvyšuje účelně realizované další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), které koresponduje s prioritami školy, jejím zaměřením a zohledňuje potřeby pedagogů i žáků. Probíhá podle plánu DVPP a odborný růst pedagogů je podporován osobním příkladem ředitelky. Zaměřuje se zejména na oblasti inovativních metod vzdělávání žáků, práce s počítačovými technologiemi, prevenci sociálně patologických jevů, zvládnutí problémového dítěte, sebeobranu učitele a výtvarné techniky. Ve sledovaných hodinách se potvrdilo, že získané poznatky jsou efektivně využívány ve vzdělávacím procesu.

Materiální podmínky jsou na dobré úrovni, prostorové uspořádání tříd a pracovních míst respektuje nároky žáků se SVP. Škola efektivně přechází na výuku s využitím informačních

a komunikačních technologií. Pro žáky a pedagogy škola pořídila počítače, notebooky a tablety s výukovými programy. Třídy byly vybaveny bohatou škálou názorných učebních pomůcek a výukových materiálů. Vnitřní prostory školy působí příjemným dojmem, estetičnost prostředí je na vysoké úrovni. Škola v nemocnici nemá kromě běžných tříd k dispozici třídu pro individuální výuku žáků při krizové intervenci, která by sloužila zároveň jako relaxační a didaktická místnost. Výuka tělesné výchovy se realizuje v tělocvičně a na venkovním hřišti nemocnice. Většina pohybových aktivit, i vzhledem k redukovanému počtu vyučovacích hodin (20 hodin týdně), je prováděna při odpolední činnosti na nemocničním oddělení.

Ředitelka školy vyhodnocuje riziková místa školy a účinnými postupy minimalizuje úrazovost žáků. Žáci dodržují pravidla chování, počet i charakter úrazů nevykazuje žádné problematické skutečnosti.

Finanční zdroje školy, zejména podpory zřizovatele, umožňují chod školy a realizaci vzdělávání. V rámci zajištění dalších zdrojů ředitelka získala prostředky na vybavení školy a na odměňování zaměstnanců.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání v ZŠ při dětské psychiatrické nemocnici je velmi specifický. Vzdělávání je erudovaně poskytováno všem hospitalizovaným žákům s ohledem na úroveň dosažených vědomostí a znalostí a momentální zdravotní i psychický stav. Každý pedagog nejprve provádí pedagogickou diagnostiku. Pečlivě promyslí a připravuje výuku s přihlédnutím ke specifickým potřebám žáka. Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu vychází z konkrétních zjištění a popisu speciálních vzdělávacích potřeb žáka a přizpůsobuje vyučování často se měnící situaci v kolektivu.

Vzdělávání na prvním stupni bylo realizováno s menším počtem žáků ve třídách, což učitelkám umožňovalo efektivní individuální přístup k jednotlivcům. Sledovaná výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře, komunikace mezi učitelkami a žáky byla spontánní a klidná. Vyučování se vyznačovalo promyšlenou strukturou hodin a empatickým přístupem učitelek. Učitelky převážně využívaly účinné vzdělávací postupy a pomocí vhodně zvolených metod a forem práce směřovaly k předem stanovenému cíli. Účelně zařazovaly frontální výuku doplněnou řízeným rozhovorem, samostatnou prací žáků nebo prací ve skupinách. Žákům byl poskytován dostatečný prostor pro aplikaci získaných dovedností. Rozvíjeli si zejména kompetence k učení, řešení problémů sociální a personální. Bez obav se dotazovali nebo požádali o pomoc s obtížným úkolem. V závěru hodin převládalo hodnocení učitelkou. Sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků týkající se individuálního pokroku, které by žákům umožnilo zpětnou vazbu, bylo využito jen okrajově.

V hodinách matematiky bylo pedagogy zařazováno řešení problémových situací a úloh z běžného života, tím se dařilo udržet zájem žáků. Řešením logických úloh bylo účinně posilováno vědomí žáků ve vlastní schopnosti logického uvažování. Úspěšně byla rozvíjena jejich geometrická představivost, orientace v prostoru i estetické citění.

Při seznámení s novou písní v hudební výchově žáci upevňovali paměť a prakticky uplatňovali své pěvecké schopnosti. Erudovaný přístup učitele k předávaným dovednostem a znalostem nepostrádal velké osobní nadšení, které se významně přenášelo na jednotlivé žáky. Svou vlastní spontánností ukázal žákům, že zpěvem si mohou kdykoliv zpříjemnit život a to i bez ohledu na možné nepochopení svým okolím.

Sledované vzdělávání na druhém stupni se vyznačovalo klidným a empatickým individuálním přístupem učitelů k věkově i osobnostně rozdílným žákům. Jejich flexibilní přístup umožňuje žákům efektivně pokračovat v učivu probíraném v kmenové škole před hospitalizací. Ve výuce si žáci rozvíjeli kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální i personální. Převládala individuální práce se žáky doplněná řízeným rozhovorem a individuální prací. Učitelky vycházely z dosavadních znalostí a zkušeností žáků a kladly důraz na upevňování učiva, podporovaly rozvoj slovní zásoby a formulaci myšlenek a názorů. Účinnost vzdělávání zvyšovaly zařazováním mezipředmětových vazeb i využíváním prožitků žáků. Ti pracovali často soustředěně, většinou s učebnicemi či dalšími pomůckami. Výuku efektivně doplnila i práce s tablety. V závěru některých sledovaných hodin nebyl vytvořen prostor pro sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků, které by jim pomohlo uvědomit si míru osvojení nových poznatků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně projednávány pedagogickou radou a jsou předávány kmenovým školám. Pro žáky, kteří hůře prospívají, pedagogové navrhnou konkrétní opatření vedoucí k zefektivnění učebních postupů. Vždy přihlížejí ke konkrétním osobnostním předpokladům i rodinným podmínkám žáků.

Důležitým partnerem jsou pro školu zákonní zástupci žáků, se kterými je však spolupráce obtížná, a to nejen při řešení problémů, ale i při plánování osobního rozvoje žáka a jeho pokroků. Poradenské služby ve škole zajišťuje metodička prevence, funkce výchovného poradce není zřízena, jeho činnost vykonává zejména ředitelka a třídní učitelka (řešení výchovných a vzdělávacích záležitostí žáků, pravidelné poskytování podrobných informací učitelům o speciálních vzdělávacích potřebách integrovaných žáků, koordinace poskytování poradenských služeb). Preventivní strategie školy je pravidelně vyhodnocována. Škola při jejím naplňování spolupracuje se sdružením Střed, Policií ČR, sdružením Podané ruce Brno, etopedickou poradnou ve Žďáru nad Sázavou, jehož pracovníci ve škole realizují tematicky zaměřené programy formou přizpůsobenou jejich psychickému stavu. V odborné rovině je méně účinná součinnost se školskými poradenskými zařízeními či kmenovými školami. Důvodem je k této činnosti nutný souhlas zákonných zástupců. Ve škole funguje schránka důvěry, která je pravidelně kontrolována. V loňském školním roce se v ní objevilo několik sdělení, která upozorňovala na ubližování mezi spolužáky. Situace byly okamžitě řešeny přijetím účinných opatření (prošetření jednotlivých situací, zvýšený dohled nad žáky).

Zásadní význam pro pokroky žáků ve vzdělávání má dobrá spolupráce se zdravotnickým týmem, protože prioritou je dětský pacient, jeho aktuální zdravotní stav a psychická pohoda. Na oddělení psychiatrie se jednou týdně konají společné semináře lékařů a dalšího ošetřujícího personálu s pedagogy, při kterých jsou konzultovány problémy hospitalizovaných žáků. Spolupráce se zřizovatelem je funkční a svědčí o zodpovědném naplňování jeho role i o úsilí dosáhnout kvalitního plnění funkce školy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- došlo ke zlepšení kvality a podmínek vzdělávání i materiálně technického vybavení, což se pozitivně projevuje ve vzdělávání žáků

Silné stránky

- stabilní a spolupracující pedagogický sbor
- využití informačních technologií ve výuce
- vhodný výběr metod a forem vzdělávání podporující jeho kvalitní průběh
- empatický přístup učitelů a příznivá atmosféra školy

Slabé stránky

- okrajově je využíváno sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků týkající se individuálního pokroku, které by žákům umožnilo zpětnou vazbu
- sporadická jednání zákonných zástupců se školou, nejčastěji se předávají informace prostřednictvím ošetřujících lékařů

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- využívat sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků s cílem posílení jejich volní složky, čímž se zlepšuje i jejich sociální začleňování
- hledat nové formy spolupráce (informační systém) se zákonnými zástupci žáků

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o zápisu do školského rejstříku čj. 22274/2010-21, ze dne 23. 8. 2010
2. Rozhodnutí ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o zápisu do školského rejstříku Zřizovací listina čj. KUJIP00226II, ze dne 17. 6. 2003 včetně dodatků
3. Výroční zpráva školy za školní rok 2015/2016
4. Organizace školního roku 2016/2017
5. Školní vzdělávací program základní vzdělávání Vzdělání je lék, platný od 1. 9. 2016
6. Školní řád při DPN Velká Bíteš, ze dne 1. 9. 2016
7. Seznam pedagogických pracovníků, ke dni 30. 5. 2017
8. Personální dokumentace
9. Rozvrh hodin, školní rok 2016/2017
10. Minimální preventivní program, školní rok 2016/2017
11. Zápisy z jednání provozních porad, školní rok 2016/2017
12. Rozhodnutí ředitelky školy, ve školním roce 2016/2017
13. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2016/2017
14. Doklady a přehledy o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy
15. Třídní knihy a třídní výkazy, ve školním roce 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor

Pulkrab v. r.

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Eva Bekeová v. r.

V Jihlavě 28. 6. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Alice Bednářová, ředitelka školy

Alice Bednářová v. r.

Ve Velké Bíteši 29. 6. 2017